

"STRAŽA"

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

126

Maribor, dne 27. oktobra 1909.

Lernik I.

Boj za kulisami.

Dunaj, 26. okt.

V poslanski zbornici sami vlada mir. Niti napoved finančnega ministra Bilinskega o velikanskem deficitu ni prinesla življenja med poslance, ker jim je stvar bila že poprej znana. Le ko se je izvedelo, da hoče Plojev prijatelj Bilinski nastaviti tudi nov davek na vino in sicer tudi na vino v kmečkih kletih, se je začelo med slovenskimi poslanci gibanje nad to nečuvveno nakano. Vsakdo se sedaj vprašuje: Ali sta Ploj in Hribar zaradi tega tako vneto zagovarjala Bilinskega, da sedaj tem lažje zada smrten udarec slovenskemu vinogradništvu?

Toda če tudi je v zbornici tišina, tem več življenja je za kulisami. Vsakdo slutí, da se pripravlja nova situacija. In odkritosrečno rečeno, nihče se je ne brani, vkljub vsem mnogoštevilnim protestom proti uradniškemu kabinetu, proti koalicijskemu kabinetu, skratka proti vsem kabinetom, ki si jih ustvarja razgreta nemška domišljija. Le eden je, ki je zastavil vse svoje moči za ohranitev ministrskega portfelja, in to je nemški minister krajan dr. Schreiner. Vse kar mu je udano, telegrafira te dni Bienenrthu, naj še vendar obdrži dr. Schreinerja. Toda spletkar je prejasna, in za to se Slovani smejiijo nesprenosti. Nemci pa kakažo jezo nad Schreinerjem. Tudi pri ministrih kolegih ustvarja postopanje dr. Schreinerjevo, da si naročuje telegrame in izjave, skrajno mučen utis.

Kakor že že poročali, se je Narodna zveza zopet sestala in je imela danes prvo sejo pod predsedstvom dr. Sustersiča. Gotovo Narodna zveza ne bo v škodo jugoslovanske stvari, samo da bi le nekateri iskali vedno stvari in ne oseb.

V hrvaško-slovenskih krogih se mnogo govori o naslednji zadevi. Dr. Ivčević je v prejšnji seji s tremi tovariši izstopil iz Jugoslovanskega kluba. Gotova stvar je bila, da se bo dr. Ivčević zopet vrnil v klub, kakor hitro pride na Dunaj. Prej je bil dr. Ivčević predsednik kluba, toda predno je dospel dr. Ivčević zopet na Dunaj, je naš prijatelj Ploj, kojemu se vedno le gre za stvar in nikdar za lastno osebo, sklical klub ter dal voliti sebe predsednikom.

Poslanec Roškar je z drugimi štajerskimi poslanci posredoval pri ministrskem predsedniku in pri finančnem ministru zaradi podpore po suši in podpore za travna semena. Zaradi zadnje podpore so vsi poslanci Kmečke zveze vložili predlog, ki se odkaže poljedelskemu podseku.

Velik primankljaj.

V včerajšnji seji je predložil finančni minister Bilinski državni proračun za leto 1910 in pa finančni načrt.

Skupna potrebščina za prihodnjo leto 1910 znaša 2.691.490.477 K, pokritje je pa 2.649.456.741 kron, deficit torej znaša 42.042.736 K.

Deficit se namerava pokriti z davkom na dedščine (10 milijonov), na mineralne vode (4 milijone), na žganje (16 milijonov), osebni in dividendni davek (15 milijonov), finančni minister namerava pozneje uvesti davek na vžigalice in na vino.

Postavka Najvišji dvor je neizpremenjena, kabinetna pisarna potrebuje 4565 K več. Državni zbor zahteva 138.164 K več z ozirom na dijete in potne stroške, ki narastejo, ker bodo zborovale delegacije v Budimpešti. Nadalje se poveča državnozborska palača. Pri državnem sodišču se je znižala potrebščina za 1316 K, a končno se je izkazalo, da je večja potrebščina 684 K. Ministrski svet izkazuje večjo potrebščino v skupni svoti 790.610 K. Upravno sodišče potrebuje 53.310 K več. Ministrstvo za notranje stvari potrebuje skupno 7.537.842 K več kot lani. Všetih je 80.000 K za ljudsko štetje. Ministrstvo za deželno brambo zahteva skupno 11.430.796 K več, kakor za leto 1909. Na deželno brambo pride več 7.911.117 K, na orožništvo 3.288.136 K več. Tudi naučno ministrstvo potrebuje 10.923.943 K več kot za letošnje leto. Finančno ministrstvo potrebuje skupno 63.949.176 K več kakor za leto 1909. Trgovinsko ministrstvo je zvišalo skupno potrebščino za 17.240.687 K. Železniško ministrstvo potrebuje za leto 1910 155.577.280 K več kakor v proračunu za 1909. Poljedelsko ministrstvo zahteva 2.655.199 K več, kakor v proračunu za leto 1909. Pravosodno ministrstvo je zvišalo potrebščino za 2.039.059 K. Ministrstvo za javna dela potrebuje 5.174.956 K več kakor lito.

Naša Stajerska dobi za reprezentacijske prostore v graškem cesarskem dvorcu 3995 K, za arhiv v Gradcu 1000 K. Verski zaklad izda naj Stajerskem za nove zgradbe, pre- in dozidave ter za notranjo opravo 31.954 K. V gozdne namene dobi Stajerska 63.000 K, za katoliške verske namene 2000 kron. Graško vseučilišče izkazuje za l. 1910 skupno 1.571.939 K potrebščin, tehnika pa 153.973 kron. Štajerske gimnazije dobijo 6055, realke pa 15.200 K za režijske in učne potrebščine; subvencij in dotacije dobe realke 3500 K.

Za ljudsko šolstvo dobi Stajerska letos izredno 42.709 K, za obrtno šolstvo 8500 K, za cestne zgradbe 561.783 K. Celjska cinkarna dobi izredno 305.500 K. Za nove zgradbe, za nakup, adaptacije itd. izda na Stajerskem notranje ministrstvo 16.950 K, naučno ministrstvo 483.150 K, justično ministrstvo 220.420, ministrstvo javnih del 40.000 K, razna ministrstva za skupne zgradbe 131.989 K.

Z jugoslovanskimi deželami je vlada letos še nekoliko bolj mačehovsko postopala nego druga leta, posebno čuti to Kranjska.

Sicer je pa državni proračun tako površno in žalostno sestavljen, kot še nikoli. Bilinski je v svojem ekspoziju v državni zbornici izjavil, da znaša državni primanjkljaj za leto 1910 prav za prav 198 milijonov kron. V teh 198 milijonih deficitu je obsežen izkazani deficit 42 milijonov, nameravano posojilo 109 milijonov in 47 milijonov, katere računa finančni minister kot višji dohodek zvišanih tarifov na državni železnici. Finančni minister je povdarjal, da so prebitki izginili, da so odpadli izredni dohodki in da rapidno izginja denar iz državnih blagajnic. Kot glavni vzrok deficiita je Bilinski označil padanje konjunktura, češ, da bo pokritje z indirektnim davkom do avgusta padlo za 12% milijona kron, pravi vzrok: izredni stroški vsled zunanjega položaja, je pa zamočlal. Bilinski je apeliral na zbornico, naj mu da denarnih sredstev, ker ako do 1. januarja ne bo vedel, kje naj vzame denar, bo moral sestaviti nov proračun in črtati razne postavke.

Politični pregled.

Državni zbor.

V včerajšnji seji državnega zbora sta bila vložena dva nujna predloga, raznih drugih predlogov je pa bilo vloženih 30.

Predsednik Pattai je naznanil, da se volitve v razne odseke še ne morejo vršiti, ker nekateri klubi še niso nominirali kandidatov.

Nato je predložil finančni minister Bilinski državni proračun za leto 1910, o katerem pišemo na drugem mestu. Bilinski je govoril dve in pol uri.

Po njegovem govoru je zbornica razpravljala o nujnem predlogu glede draginje živil. Seja je trajala do 46. ure zvečer. Danes je zopet seja.

Ruski car v Italiji.

Car Nikolaj je dospel v soboto popoldne v Racconigi. Na kolodvoru ga je sprejel kralj Viktor Ema-

ne? Me jako veseli. Imel sem opravek v vasi, zato sem se oglasil tudi k vam, da vam prihranim pot v mesto. Včeraj vam je bilo plačati najemščino, kakor veste; vem, da imate denar že pripravljen, zato ga kar zdaj spotoma vzamem; 38 frankov nesti, to ni težko. Za denar je letos trda in drago je vse, da Bog pomagaj, je treba, da človek prej ko more, pobere svoje pičle dohodke, da se preživi.

Solznih oči ga je poslušala Marijana. Ko je skončal, izpregovori vsa obupna:

— Gospod Moises, za-me so časi še stokrat hujši, nego za vas. Vrnite mi, da to zimo nisve imeli s Franico po več dni kaj ugrizniti in zeblo je naji, da Bog pomagaj. Potrpite za denar, vas lepo prosim, vsaj dva meseca. Zdaj na pomlad bo dosti dela in zaslužka, pridno bova delali in pazili na vsak centim, da bo čim preje dolg poravnal. Vsako leto sem točno plačevala, a letos sem zaostala, pa Bog ve, da ne po lastni krivdi. Lani mi je umrl mož; slaba letina, dolga zima —

— Dosti je, jo ustavi Moises. Najtežje poslušam, ako mi kdo vedno le toži in zdihuje. S stokanjem mi ni ničesar pomagano. Denarja potrebujem in svoj denar zahtevam, ne pa praznega obetanja. Pomagati vam jaz ne morem, plačajte mi in mir besedij!

— Dobri gospod, kdo bi rajši plačal, nego jaz, a kje naj vzamem. Tudi centima ga nimam v tem hipu. O to je siroččina, da Bog pomagaj!

— Tako!, zakriči Moises, pač slabo poznate gospoda Moisesa, ako menite, da ga bodele premotili s takim govorjenjem. Ne, gospa Marijana, tako nespameten nisem. Še danes imate izprazniti stanovanje! Znete? Še danes. Imam že drugo družino

PODLISTEK.

Vdova.

Bilo je začetkom prvega francoskega cesarstva. Mnoge kraje dežele zadele so hude elementarne nezgode, tako, da so se žalostni nasledki slabe letine čutili povsodi. Po dolgi in hudi zimi prišla je težko pričakovana pomlad.

V mali vasi blizu mesta Laon sta sedeli v pritičiji jednonastropne hiše mati in hči. Ona je predla, le ta šivala pri mizi.

Pohištvo v sobi je bilo kaj ubožno; razven navadnih, najpotrebnejših reči nisi zapazil drugega kinča kakor staro, zaprašeno podobo Matere božje na steni. Tožno je vrtila mati kolo in se pogovarjala s Franico o slabih časih in svoji siroččini.

Pred dvema letoma ji je umrl mož, vrl mizar, ki je imel zmirom dosti dela in zaslužka.

Lani je bila vsled suše slaba letina in še to, kar je zrastlo, je pobila toča skoraj docela. Nasledek temu je bila draginja, pomanjkanje dela in zaslužka; še bogatini so se popraševali, kaj bo, kaj še-le ubožci.

— Slabo kaže, slabo! potoži znova mati, kar čudim se, da sva prebili zimi. O kako mi je bilo hudo, Franica, ko sem večkrat videla, da se treseš od mraza in glada. Kar srce mi je pokalo včasih, zdihnula sem sama pri sebi velikokrat: Moj ubogi otrok!

— Draga mati!, odvrne Franica, ne mislite vendar vedno le na-me. Jaz sem mlada in lahko mnogo pretrpim, toda vi, vi, v teh letih! Niste li

prestali w desetkrat več, nego jaz? Oh, ko sem vas dostikrat videla, kako prezebate pri kolovratu in od slabosti komaj srčete kolo — bila bi se najrajše vselej na glas zajokala!

— Ne toživa dalje, Franica! Najhujše je z božjo pomočjo prestano; zima je pri, kraji in nebeški Oče naju tudi v bodoče ne zapusti; Marija naju gotovo tudi ne pozabi. — Le, jedna reč mi dela strah in pa skrb — najemščina, katero je treba gospodarju plačati.

— Najemščina naj vas nikar tako ne skrbi!, tolaži mater dobra hči. Saj sva dozdej vedno točno plačevali in gospod Moises gotovo ve, da je letos povsodi hudo za denar. Zdaj na pomlad odprlo se bode delo, v dveh mesecih bom zaslužila tistih 38 frankov, katere ste dolžni. Toda mati, ura je že tri in meni se mudi v gozd, da me ne prehití noč. Nabrala bi rada veliko suhe prsti, da naju drevi ne bo zeblo. Meni se zdi, da je mraz hujši nego pa lakota!

Franica se je urno odpravila z doma, mati pa je zrla skozi okno zanjo in govorila pol glasno:

— Dobri otrok sodi po sebi dobro vse ljudi. Hudobnega sveta še ne pozna. Da bi ga ne spoznalo nikdar! Meni, da bode gospod Moises potrpeč, Bog daj, a jaz dvomim zelo. Najbolje bode pač, da grem jutri zarana sama v mesto. Prosila ga bom potrpljenja in mu potožila svojo nadlogo; ako me pride na dom terjat — gorje!

Komaj se je bilo pomračilo in je Marijana zavrtela njen kolovrat, kar se naenkrat odpro na stečaj vrata in gospod Moises stopi v izbo, kakor da bi vzrastel iz tal.

— Dober večer, gospa Marijana! začne hitro in bliskajočih se oči. Ste pač zdravi in veseli, kaj

nuel, ministrski predsednik Giolitti, zunanji minister Tittoni in ostali člani kabineta. Car in italijanski kralj sta se s svojim spremstvom odpeljala iz kolodvora v grad, kjer ju je sprejela kraljica s svojimi dvornimi damami. Zvečer je bil dvor ni dine. Mesto je bilo razsvetljeno. V nedeljo je bil gala-obeid, pri katerem je italijanski kralj pozdravil carja v prisrčnih besedah, v katerih je posebno naglašal prijateljstvo med Rusijo in Italijo. Car Nikolaj se mu je zahvalil in napil kralju, kraljici, kraljici-materi in sploh celi kraljevi rodbini.

Car je podelil ministrskemu predsedniku Giolittiju kolerje reda sv. Andreja, zunanjemu ministru Tittoniju briljante k velikemu križu reda sv. Aleksandra in še večim dostojanstvenikom razne redove. Tudi italijanski kralj Viktor Emanuel je odlikoval ministra Izvolkega in barona Frederika.

V ponedeljek popoldne je car odpotoval iz Racconigi. V gradu se je poslovil od kraljice in se nato v kraljevem spremstvu odpeljal na kolodvor. Pred odhodom vlaka sta se oba vladarja prisrčno objela.

Ruski list „Birševija Vjedomosti“ piše k carjevemu obisku v Italiji: „Rusija ne želi razbiti trozveze. Trozveza se bo končala leta 1912. Italija bo tudi nadalje ostala v trozvezi, če ji bo ugajalo, toda Italija dokazuje, da jo trozveza ne ovira v njenem gibanju ter da omogočuje iskreno zблиžanje z Rusijo. Rusija in Italija imata sorodne balkanske interese in zato potrebujeta obojestranskega gospodarskega zблиžanja. Racconigi obkrožuje mirovno ozračje. Če tudi groze na izhodu težki oblaki, vendar se je s sestankom carja in kralja ustvaril tudi za bližnji vshod močan mirovni faktor.“

Laški listi označujejo zблиžanje Italije in Rusije kot spopolnitev trozveze ter povdarjajo, da tvori zvestoba Italije v trozvezi neomajno podlago italijanski zunanji politiki.

Kralj Ferdinand v Srbiji.

Bolgarski kralj Ferdinand je v nedeljo zvečer odpotoval v Srbijo, da napravi izlet v kopavniško pogorje, katero slovi po svojih prirodnih krasotah. V Kruševacu ga je na kolodvoru pozdravil v ime kralja Petra prestolonaslednik Aleksander, v čigar spremstvu so se nahajali notranji minister Stojanović in trije profesorji. Pozdrav je bil zelo prisrčen. Kralj je objel in poljubil prestolonaslednika. Ljudstvo je navdušeno pozdravljalo kralja Ferdinanda in klicalo: Živela balkanska konfederacija!

Takoj nato so se vsi v avtomobilih odpeljali v Brus, od tam pa so šli deloma peš, deloma na konjih na gorovje.

Bivši ministrski predsednik Novaković se je podal v Kruševac, kjer ga je sprejel kralj Ferdinand v avdijenci.

Srbsko časopisje pripisuje obisku kralja Ferdinanda veliko važnost in je mnenja, da se je ob tej priliki dosegel srbsko-bolgarski sporazum. Posebno se povdarja, da se je ta obisk vršil prav ob času, ko sta se sešla ruski car Nikolaj in pa laški kralj. Za trdno pričakujejo, da bo temu obisku sledil oficilen obisk v Belgradu.

Umor japonskega državnika.

Znani japonski državnik knez Ito je imel staneček z ruskim finančnim ministrom v Harbinu. Komaj je knez izstopil iz vlaka in je pristopil ruski minister Kokovcev k njemu, da ga pozdravi, je že počil strel in knez Ito se je smrtno ranjen zgrudil na tla. Predno so mogli napadaleca, nekega Korejance, prijeti, je ta še ustrelil na japonskega generalnega konzula Kavakano in tajnika japonskega dvornega ministra. Rane zadnjih niso nevarne. Mnoge Korejance so aretirali, ker so izdali, da so imeli stvar nalog, umoriti kneza Ito, kot njihovega sovražnika. Knez Ito je po 20. minutah izdihnil in so ga tako

odločeno za to sobo, in sicer tako, ki bode redno plačevala. Ste razumeli?

— Sveti božji križ! zajoka Marijana. Gospod, kako in kam naj se spraviva tako hitro; pod milim nebom vendar ne moreva prebiti nočoj!

— To je vaša skrb. Išcite drugodi noreca, ki vas bo imel zastoj pod streho. Ven, pravim, in, nič drugega. Se vnočoj!

— Ne bodite vendar tako neusmiljeni; saj ste človek. Vsaj nekaj dni počakajte, da najdem kje človeka, ki se me usmili ter vzame pod streho mene in Franico, pa najino postelj, saj drugega tako nimava nič.

— Tako! Torej menite, da vzamete postelj seboj in kar imate? Ha, ha! Ta je lepa! S čim naj si pa plačam jaz najemščino? Gospa Marijana, nikakor ne bode tako, ampak moja zadnja beseda je ta: Ako mi jutri ob devetih dopoldne denarja ne položite na mojo mizo, pridem jaz, kakor gotovo se pišem Moises, ob desetih z ljudmi od sodišča k vam in bomo na dražbi prodali vso to vašo beračijo in po vrhu plačali bodele še sodnijske stroške. Ste razumeli? Z Bogom!

Moises je ostavil hišo ter ježno tlesnil z durmi.

Uboga žena ni vedela kaj početi.

— Ljudje ne poznajo usmiljenja, začne zdihovati na glas, celo iz te raztrgane in vlažne izbe nas bodo pregnali. Zapuščena sem od ljudi, a oče nebeški me ne bode zapustil. In ti, Marija, usmiljena mati, ki si sama s svojim detetom na ptu je bežala, vzemi me v svoje varstvo in me reši iz te skrajne sile! (Konec prih.)

odpeljali proti jugu. Kokovcev je položil krasen venec na krsto slavnega japonskega državnika.

Raznoterosti.

Vsiljivi Ploj. Ker je slovensko ljudstvo pri zadnjih deželnozborskih volitvah vrglo Ploja med staro šaro, se on tembolj na vse moči trudi, da bi iz brezdnega zopet vspel na površje. Vsaka bilka mu je dobra, samo da se more prijeti za njo. Povsod sili v ospredje in se ponuja, in naj se ga še tolikokrat zavrne, zopet se prikaže, kakor kak agent, ki se ga človek ne more iznebiti. On, propadli kandidat za deželni zbor, se osmelja igrati nekako voditeljsko ulogo med štajerskimi poslanci, celo tudi nad nemškimi, ker je za dan 22. oktobra vse štajerske državne poslance sklical na nekako posvetovanje z ozirom na podporo za romankanje krme. Poslanci Slovenske kmečke zveze so že davno storili svojo dolžnost ter so opetovano zahtevali od državne oblasti izdatno podporo in so tudi člani tiste, ga deželnega odbora, ki ima skrbeti za pravično razdelitev teh podpor. Ker so torej v tem oziru večkrat storili več nego svojo dolžnost, se seveda niso odzvali povabilu kakega v političnem oziru nezanesljivega Ploja. Zato jih pa Ploj v svojem pomožnem listu „Narodnem Dnevniku“ napada ter jih pusti grdo obrekovati. Ta služaj zopet kaže Ploja v pravi luči. Toda tudi taka sredstva mu ne morejo pomagati; kdor je politično mrtev, ne oživi več, in kdor je pri ljudstvu izgubil zaupanje, ga ne zadobi več, in naj tudi porabi vsa sredstva.

Ploj za se. Ker je Kmečka zveza že pred stanikom državnega zbora po svojih poslancih storila vse primerne korake v deželnem zboru in izven deželnega zbora za podporo po suši, Ploj se je med tem časom kratkočasil v kopališčih in na potovanjih, za to je čutil Ploj potrebo, na Dunaju potisniti svojo osebo v ospredje in storiti isto, kar je prej zanemaril. Povabil je štajerske poslance na posvetovanje. Ker pa so poslanci Kmečke zveze že davno končali posvetovanja o podpori za sušo, ker so bili o vsem informirani in so pripravili že samostojen urni predlog v tej zadevi, in ker so hruhtega imeli istočasno važno klubovo sejo, zato se niso udeležili posvetovanja, ki ni bilo nič drugega, nego osebna reklama za prej nemarnega poslanca. Za to pa se tudi Plojev dopisnik v „Nar. Dnev.“ celo zastoj razburja, da so poslanci Kmečke zveze sovražniki kmeta. Tega vam že davno ne verjame več tudi najbolj zabiti liberalci. Slabo bi bilo, če bi se za kmeta le tedaj kaj storilo, kadar se hofrat dr. Ploj nanj spomni.

Filozof Roblek. Dozdaj smo Robleka poznali kot veččaka na pohju hmejske kupčije, kjer se je prav dobro obnesel kot prekurpec, in kot velikega akterja pri združenem podjetju žalsko-laškotških pivovaren, kjer akcije tako dobro uspevajo, da je bilo preba izdati prioritete akcije. Tudi na parlamentarnem polju smo ga že občudovali kot izborne ga govornika in diplomata, ki je s svojimi sposobnostmi in svojim velikim ugledom koristil našemu narodu bolj nego vsi drugi poslanci, osobito pomilovanja vredni poslanci S. K. Z.

Sedaj pa je veliki hmejski baron in izborbi parlamentarec Narodne stranke tudi stopil na filozofsko polje. Nevarno polje je to, pa Roblek se ne boji. In ravno na tem polju si je zadnji nedeljo v Zalcu med liberalci pridobil toliko lavorik, da bo kmalu nadkriljeval celo največja filozofa Narodne stranke, velerodna gospoda Spindlerja in Leničarja.

Na shodu takozvane napredne mladine v Zalcu se je namreč Roblek bavil s težavnim logičnim poslom razločevanja pojmov; razlikoval je namreč med vero in klerikalizmom. Nova organizacija, je rekel, ni protiverska, pač pa protiklerikalna; ta dva pojma se morata strogo ločiti. Un kako je Roblek stvarno utemeljil strogo ločitev teh dveh pojmov? S tem, da je strastno udaril po duhovščini in ji vrgel v obraz surovo zabavljico: Mi nočemo hlapčevati ljudem, katerim je najvišje načelo lastna korist.

Razžalili bi našo duhovščino, če bi jo hoteli braniti proti tako ostudnemu napadu, ki se sam obsoja. Najmanj je treba take obrambe napram našemu ljudstvu, ki je že dostikrat občutilo na lastni koži, da največja sebičnost in najhujše koristilstvo prebiva v krogih raznih prekupcev in liberalnih advokatov.

Povemo pa gospodu Robleku, da je slabo izvršil svojo filozofsko nalogo, ker je ostal na dolgu s stvarno utemeljitvijo razlike med vero in klerikalizmom. Torej, gospod Roblek, še enkrat na filozofsko polje! Kar se še ni posrečilo nobenemu liberalcu, to se bo nemara posrečilo vam, ki ste dober kristjan in protiklerikalec ob enem!

Za S. K. S. Z. je daroval preč. gospod dr. Avgust Stegenšek, profesor bogoslovja v Mariboru. 2 K. Srčna hvala! Živeli posnemovalci!

Deželni šolski svet je katehetom prošnjo za remuneracijo glede daljšega poučevanja v šoli pred dvema letoma in letos enostavno odbil, katero so katehetje vložili po dr. Korošcu pri deželnemu šolskemu svetu. Kakor slišimo, pa so vsi učitelji ormožkega okraja prosili za odškodovanje, ker so baje po toči hudo prizadeti in se je večini teh prošnjikov

tako ugodilo, da dobijo res precejšno denarno podporo. Nismo nevoščljivi učiteljem te podpore, ali samo opozorimo na razmere in veter, ki brije duhovnikom iz Gradea. Naše poslance pa prosimo, na celo zadevo na pristojnem mestu to-tobra pojasnijo.

Solske vesti. Dvorazrednica pri Zgornji Sv. Kungoti se razširi v trirazrednico. Nastavljen je nadučitelj v Tepanjih Jakob Jurko kot okrajni pomožni učitelj za okraj Mariborska okolica. Stalni učitelj Alojzij From pri Sv. Benediktu v Slov. gor. pride k Sv. Lenartu v Slov. gor., začasna učiteljica pri Sv. Jakobu Alojzija Pernet je stalno nameščena istotam, pravtako Vincencij Stopar v St. Ilju pri Velenju. V Kapelo prideta Marija Boštjančič, učiteljica v Blanci, in Avgustin Svetlin, začasni pomožni okrajni učitelj v Brežicah. Upokojena je učiteljica Julija Pressl v Kozjem.

Poštna vest. Rozina Schechel je imenovana za poštno oficijantinjo 2. starostnega razreda v Ljutomeru.

Naše zadružno gibanje. V zimski sezoni se razvija na Spodnjem Štajerskem zopet prav živahno zadružno gibanje. Dne 17. oktobra se je ustanovila v Vitanju kmečka hranilnica in posojilnica, dne 24. oktobra pa kmečka hranilnica in posojilnica v Bučah za župnije Buče, Polje in Pilštajn. Tekom prihodnjih mesecev se bodo vršili po vseh okrajih okrožni zadružni shodi, meseca novembra se vrši sestanek vseh spodnještajerskih zadrug v Mariboru. Opozarjamo zlasti na zadružne tečaje. Priredil se bode jedendnevni tečaj v Celju meseca decembra, najbrž 29. ali 30. decembra, v katerem se bodo dala navodila za zaključevanje knjig, izgotavljenje inventure in sestavo bilance. Meseca januarja, kmalu po novem letu, se pa vrši teden dni trajajoči tečaj v Mariboru. Natančnejši program se bo pravočasno razglasil po časnikih. Prijave za tečaje sprejema Zadružna zveza v Mariboru.

Učni tečaj za poljedelsko zadružništvo priredi Splošna zveza poljedelskih zadrug v Avstriji od januarja do aprila 1910 na Dunaju. Učni predmeti so: 1. Zgodovina, temelji in organizacija poljedelskega zadružništva, 2. splošno pravo, 3. zadružno pravo, 4. zadružno knjigovodstvo, 5. davki in pristojbine, 6. poljedelsko blagostanje, 7. denar in kredit, 8. trgovsko-zadružniško računstvo, 9. zadružna korespondenca, 10. železnice in tarife; posebni predmeti: 1. uređitev in delovanje hranilnic in posojilnic, 2. zadružni nakup in prodaja, 3. druge zadruge, 4. nauk o reviziji. Sprejemni pogoji: dokončano 18. leto starosti, honorar za udeležbo pri tečaju 30 K. V prvi vrsti se bodo sprejemali oni, ki že delujejo na zadružnem polju, pa bočeje svoje znanje izpopolniti, potem pa tudi druge mlade osebe s primerno splošno naobrazbo. Absolventom tečaja bo skušala Zveza eventuelno dobiti tudi službena mesta. Priglasiti se je čim preje pri Splošni zvezi poljedelskih zadrug v Avstriji, Dunaj, I., Schaufelergasse 6, ter priložiti dokaze o predizobrazbi in dosednji službi, spričevala in priporočila.

Schulverein za nemško šolo v St. Lenartu. Dunajski „Deutsches Volksblatt“ poroča, da bo priredil Schulverein dne 8. decembra na Dunaju velik Schutzvereins-Fest v korist nemške šole v St. Lenartu v Slov. goricih. Ze sedaj omenjeni list opozarja vsa društva in občinstvo, naj si razdelijo čas tako, da se bodo dne 8. decembra lahko udeležili omenjene slavnosti. Rojaki, posnemajmo v tem oziru svoje nasprotnike in žrtvujmo za narodno ogrožene kraje. Vsak, kdor le more, naj pošlje kak dar za obmejne brate!

Izpremembe v delokrogu delavskega in trgovinskega ministrstva. „Zeit“ poroča, da se bo v kratkem izvršile nekatere izpremembe v agendah delavskega in trgovinskega ministrstva. Pospeševanje obrti se bo namreč izločilo iz delokroga delavskega ministrstva in pridelo zopet trgovinskemu ministrstvu, prav tako podeljevanje patentov. Nasprotno pa se bo izločilo iz trgovinskega ministrstva ravnanje za zgradbo vodnih cest in se priključilo delavskemu ministrstvu.

Predvolitve za bosanski deželni zbor. V nedeljo so se vršile volitve peterih zaupnih mož, ki jih je postavila srbska radikalna stranka za okraj Sarajevo. Izvoljena sta dva duhovnika, dva trgovca in en kmet. Ti bodo tudi kandidati za deželni zbor. Mohamedanske stranke so sklenile se vzdržati vsake agitacije in organizatoričnega dela do tedaj, ko se razglasi deželni statut. Se-le tedaj, ko bo ta znan, bodo pričele delovati.

Novi poveljnik bosanskega orožništva. Pose-danji poveljnik orožniškega kora za Bosno in Hercegovino, polkovnik Karol Merliček je na lastno prošnjo vpokojen. Ob tej priliki mu je bil podeljen red železne krone 3. razreda. Služil je nad 30 let v tem koru, ki se je posebno izkazal za časa srbske krize. Njegov naslednik je postal polkovnik Luka Snjarič, dosedaj poveljnik 2. pešpolka v Sibiriju, ki je že svoj čas služil pri orožništvu v Bosni in dolgo vrsto let pri raznih bosanskih polkih, in tedaj dobro pozna ondote razmere.

Obsojeni anarhisti v Pragi. Porotno sodišče v Pragi je obsodilo anarhistično družbo in sicer Henrika Boceka, na vislice, Karla Vphryseka na dve leti težke ječe, Rudolfa Tychovskega na tri leta in Ano Stehlik na pet mesecev težke ječe.

Rop v cerkvi Censtohovski. Roparji so v soboto vdrli v cerkev slovite poljske božje poti, v Censtohovu, in so okradli podobo čudodelne Matere Bo-

žje. Srebrna zavesa je bila raztrgana in so jo našli vso zamazano za oltarjem ležati. Izginilo je dragoceno oblačilo Matere Božje, ki je bilo posuto z nešteti biseri in dragimi kamni v vrednosti osem milijonov kron. Tudi od papeža Klemenxa XI. leta 1719 darovana biserna krona v vrednosti približno treh milijonov kron in mnogo druge zlatnine in pa srebrnine je izginilo. Ne glede na historično vrednost darovanih dragotin znaša škoda približno 15 milijonov kron. Roparji so vdrli najprej v samostan, od tam pa preko kraljevega balkona v kapelico, koder je čudapolna podoba Matere Božje. Ko se je zvedelo o ropu, so pustile oblasti takoj zapreti mesto po vojaki in vse hiše preiskati. Vse mojne postojanke so se brzojavno obvesile o ropu, vendar do sedaj še niso imeli nikakega uspeha.

Štajersko.

Zalostne posledice nepreviđenosti. Dne 11. septembra t. l. sta lovila, kakor smo svoječasno že poročali, brata Ferdinand in Friderik Lešnik, prvi mlinarski pomočnik v Framu, drugi pa učitelj v Poljčanah, v lovskem revirju mariborskega trgovca Prsteca. Po končanem lovu sta oba brata pozabila razbasati puške in zapreti petelina. Med potoma se je Ferdinand Lešnik izpodtaknil. Pri tem se mu je sprožila puška in strel je zadel njegovega brata Friderika tako zelo, da je že umrl, predno so ga prinesli domov. Ferdinand Lešnik je sedaj tožilo državno pravdnštvo radi prestopka proti varnosti življenja po par. 335 dr. z. Sodišče je obsodilo obtoženca z ozirom na to, da je že bratova smrt huda, kaznen za njega, samo na 14 dni strogega zapora.

Boj med stražnikom in vojakom. V noči od nedelje na ponedeljek so prišli ob 1. uri po noči trije vojaki oskrbovalnega oddelka razgrajajoč iz Studencev proti Francu Jožefovi cesti. Stražnik Kalhammer je pozval vojake, naj mirujejo po noči. To je pa razgrajajoče tako razvnelo, da so potegnili bodala iz nožnic, pretili stražniku in upili, češ: „Kaj nam bo pa policaj, saj smo militer!“ Kalhammer je hotel po tej grožnji zapisati njihova imena, a so je petelin v teku potegnili proti kadetnici. Vojaka Janca Schleimbergerja je dohitel policijski pes, ki ga je zgrabil za obleko, da ni mogel dalje bežati. Kalhammer je napovedal vojaku aretacijo. Ta pa je po bliskovo potegnil bajonet in stražnika sunil v glavo. Nastala je huda borba med njima. Ker si pa Schleimberger ni pustil odvzeti bajoneta, je potegnil stražnik sabljo in udaril z njo vojaka po glavi. Stražnik je pritekel ključavničar Novak na pomoč in oba sta odvedla Schleimbergerja proti stražnici pri dravskem mostu. Za njimi je pritekel drugi vojak Licen, ki je vihtel bajonet in grozil stražniku in Novaku, ako ne izpustita njegovega tovariša. Pes ga je zadrževal toliko časa, dokler ni odvedel nek četovodja kadetnice Licena na vojaško stražo. Vojak Schleimberger je dobil težke poškodbe in so ga morali odpeljati v vojaško bolnišnico. Stražnik Kalhammer nima težke poškodbe na glavi.

Ušel je v soboto popoldne od dela v bližnji kaznilnici v Mariboru kaznjenelec Franc Wagner. Se istega dne zvečer ga je prijel stražnik Kussmann na Koroški cesti in ga odvedel zopet nazaj v moško kaznilnico. Ni se dolgo veselil zaželjene prostosti.

Ponesrečeni avtomobilisti. V nedeljo popoldne proti 5. uri se je peljal inženir Varonne z avtomobilom iz Dunaja v Opatijo. Imel je razum vodnika seboj še soprogo, tri otročičke in služkinjo. Vozil je zelo hitro od Pesnice proti Mariboru. Pred pesniškim mostom pa napravi cesta hud ovinek. V brzi vožnji sta na tem ovinku kar naenkrat popokala ovojja na obeh sprednjih kolesih, voz se je zaletel v neko drevo, ga popolnoma prelomil, se prevrnil in se zopet postavil na kolesa. Inženir je obležal na mestu težko ranjen. Prepeljali so ga v mesto, kjer je zdravnik konstatiral težke notranje poškodbe. Vsi drugi so ostali nepoškodovani. Enega otroka so našli pred vozom ležati. Ako bi se avtomobil še malo naprej pomaknil, pa bi bil otrok mrtev.

Izjava. Kakor smo izvedeli, se od gotove strani dolži gospoda Antona Ferka, da je on spisal dopis o županu Kušarju in občinski kasi. Zato izjavljamo, da gospod Anton Ferka dotičnega dopisa ni pisal in tudi ni z njim v nikaki zvezi. Uredništvo.

Ptuj. Ženske se vedno bolj oglašajo na srednjih šolah, zlasti po gimnazijah raste njih število od leta do leta. Na našo gimnazijo so vstopile z dovoljenjem naučnega ministrstva v letošnjem letu 4 dijakinje in sicer so napravile 3 izpit za prvi razred, ena pa za 3. razred. V odmorih se kretajo dijakinje v posebni sobi, katero jim je dalo ravnateljstvo na razpologo.

Gornja Radgona. Pri mlitvi na stroj se je ponesrečil Franc Sprenger pri posestniku Jakobu Koblerju v Crešnjevcih. Po nepreviđenosti je prišel z desno roko preblizu gonilnega jermena, kateri ga je zgrabil za roko in mu odtrgal palec.

Celje. V nedeljo je tukaj umrl kapelnik mestne godbe Moritz Schachenhofer.

Poizkušen umor in samoumor v Graecu. Pleskarski in sedlarski pomočnik Ferdinand Hieselmajer je moral radi umobola v blaznico. Njegova žena, je pa ta čas stanovala skupaj s krojaškim pomočnikom Kloisdnehom, da bi bolje izhajala z itak

pičlimi dohodki. Ko je Hieselmajer prišel iz blaznice, je zahteval, naj pride žena zopet k njemu stanovat. Ona pa tega ni hotela, ker se ga je bala. To je pa blazneža tako raztogotilo, da je pritekel v njeno stanovanje, jo vstrelil v obraz in levo ramo, nato jo pa zgrabil za vrat in jo vlačil okoli ter tolkel s samokresom po glavi. Ljudje so rešili ženo iz njegovih rok, nakar se je nesrečnež ustrelil v glavo in bil takoj mrtev. Žena je smrtnonevarno ranjena, in so je prepeljali v bolnišnico, kjer bo težko okrevala.

Koroško.

Celovec. Slovensko krščansko-socialno delavsko društvo je priredilo v nedeljo dne 24. t. m. v prostorih rokodelskega doma (Neue Weltgasse 22) gledališko predstavo „Mlinar in njegova hči“, katero je spisal E. Raupach, poslovenil pa Franc Malavašič. Udeležencev je bilo gotovo nad 300. Opazili smo veliko ljudstva iz okolice Celovca, a tudi mnogo celovških Slovencev, v prvi vrsti delavcev. In čudili smo se, da se more na večer v Celovec zbrati toliko slovenskega občinstva. Vsa čast delavskemu društvu, da tako spretno organizira ljudstvo! Igrali so dobro. Posebno omeniti je treba mlinarja Črneta, hčer Marico, Konrada, gostilničarja Pivka ter njegovo ženo Meto ter grobokopa Luka. Čudili smo se marljivosti in navdušenju naših diletantov, ki žrtvujejo marsikateri večer v prid dobri stvari. Med dejanji so lepo pekli pevci pod vodstvom gospoda urednika Smodeja. Predstava se je priredila v prid Delavskega doma v Podljublju. Na svidenje pri prihodnji predstavi, ki naj bi se kmalu vršila!

Podljubelj. V nedeljo dne 31. oktobra popoldan se vrši v Delavskem domu v Podljublju shod kmečkega društva. Na shodu govori potovalni učitelj V. Pušenjak o namenih in ciljih kmečkih organizacij. Može in mladeniči, prihitite v velikem številu na shod.

Kranjsko.

Orel na Kranjskem. Kako krepko se razvija katoliška telovadska organizacija med Slovenci, in zlasti na Kranjskem, se je lahko videlo v Kamniku, ko je nastopilo še komaj po triletnem obstoju 800 krepkih bojevnikov za lepo in vzvišeno katoliško misel na plan. In vedno se večajo te vrste. Vsaki mesec se tu ali pa tam ustanovi nov odsek, nove moči se pridružujejo starejim in narodna armada se vidno veča. Prošlo nedeljo sta se ustanovila dva telovadska odseka in sicer v Cerkljah pri Krškem s 35 krepkimi fanti, ki so večinoma že odslužili vojake, in v Zagorju ob Savi. Tudi na Stajerskem smo že sedaj lahko ponosni na mladega Orla, ki je pričel razpenjati svoja krila po dravski, savinjski in šaleški dolini, v pogrbo tujcev in brezvercev, ki nam hočejo vkrasti narodne in verske svetinje.

Liberalci so imeli v nedeljo v Ljubljani zopet en tako klavern shod. Dr. Novak si je privoščil Terseglava in dr. Lampeta ter v svoji naivnosti ne hote priznal velikansko zmago tako zaničevanega klerikalizma nad puhlim frazarskim liberalizmom. Nazadnje še le je možakar povedal, da bi rad dobil od zborovalcev zaupnico za vzor-Slovenca Hribarja in dr. Tavčarja. Nato se je dvignil počasi dr. Tavčar. A ni še dobro na nogah, stal, že se je zaletel v deželnega glavarja Sukljeja, obregnil ob dr. Kreka in nazadnje še ob Stefeta in Terseglava. Hribar, ki je znan po svetu kot velik Slovan, dokler se ne omeni kake pogodbe z Nemci, je pripovedoval o Bilinskem, ki mu je dal 900.000 K za obrtno šolo, o obstrukciji v državnem zboru in posebno še to povdarjal, da Bilinski doma občuje v poljskem jeziku. Vse se je lepo izvršilo po programu, samo Bolčev Pepe je manjkal in ploskanja ni bilo nič, ker liberalci ne poznajo življenja, saj jih je samo puhla fraza.

Elektrarna v Kranju. Mesto Kranj dobi novo povečano elektrarno, ker dosedanja ni vstrezala svojemu namenu. Za celo Gorenjsko bi pač bila potrebna deželna elektrarna, ki bi služila tudi za povzdigo obrta, ki bi se vršil z stroji.

Primorsko.

Miramar. Od danes dne 26. oktobra je park zopet odprt za občinstvo. Od 1. novembra se bo moglo ogledati tudi znameniti grad, ki je bil last nesrečnega cesarja Maksa mehikanskega. Pristop v grad bo črpri od 10. do 12. ure predpoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

Salezijanci v Trstu so si nabavili svoj lasten kinematograf, ki bo prvi v katoliških rokah in ne bo z raznimi slikami pohujševal mladih, kakor to delajo sedaj vsi kinematografi brez izjeme. Ta korak je posebno pozdravljati, da se ljudem preskrbi dobra zabava, kateri je odvzeto želo pohujšanja zlasti za nežno mladino. Salezijanci so pravi mojstri moderne katoliške vzgoje in zato so tudi tukaj koristno posegli vmes. Don Boskovi sinovi zaslužijo vsako priznanje in pohvalo za to.

Za rešitev utopljenecv je odredilo pristaniško poveljništvo v Trstu, da se morajo po obrežju in po molih na vidnih in lahko dostopnih mestih razobesiti rešilni pasovi. To odredbo so povzročile nezgode, ki se vedno bolj množijo ob morju.

Prodajo mošta je prepovedalo okrajno glavarstvo v Gorici do 1. novembra, ker je radi pitja novega vina obolelo že mnogo ljudi po Gorici in njeni okolici.

Razgled po svetu.

Tisočletnico mestnega obstoja in stoletni spomin hrabrih bojev proti Francozom slavi te dni mesto Briksen v Tirolah.

Trčila sta na Dunaju električna pocestna železnica in obmestna parna železnica. Ranjenih je bilo devet oseb. Vzrok nesreče je bila zaviralnica pri vozu električne železnice, ki ni hotela funkcionirati.

Samoumor z iglo za klobuk. Iz Rima se poroča: Na korzu se je dogodila čudna tragedija. Slavljena igralka Lorenzia Toughi se je izprehajala po ulici z nekim igralcem. Hipoma potegne v prčo občinstva iz klobuka iglo in se zabode z njo v srce. Vendar igla ni prodrla srca, in zdravniki upajo, da bo igralka okrevala. Vzrok temu činu je bila nesrečna ljubezen.

Latham o Berolinu. Znani francoski aviatik Latham, ki se je udeležil zadnjih zrakoplovnih tekm v Berolinu, se je vrnil te dni zelo razočaran v Pariz. Odnese si je iz Berolina zelo neprijetne utise in izjavil se je o berolinski gostoljubnosti jako neprijazno. Dejal je med drugim: V Berolinu so nas izkoristili. V bodoče si premislim iti tja. V Frankobrodu se je še dalo prenašati, v Berolinu pa nam niso mogli odpustiti, da nismo Nemci. Razen Zepelina ni za Berolince ničesar drugega na svetu. Vesel sem, da sem zopet na francoskem, Berolin me ne vidi več!

Revolta v kaznilnici. V kaznilnici v Golumbacu na Hrvatskem je izbruhnila vstaja med kaznjenci. Po dobro napravljenem načrtu so zažgali slopje, a med nastalo zmešnjavo so jo mislili pa popihati ven v zlati prostost. Ogenj so pa pazniki prekmalo zapazili in se je med njimi in kaznjenci vnel besen boj. Kaznjenci so se bili kakor levi. Se-le ko so prišli gasilci paznikom na pomoč, so zamogli ugnati uporne kaznjence.

Čudno praznovanje. V Husovicah na Češkem se je obesil nek delavec. Za vrv, na katero se je obesil, se je potegovalo sedem ljudi, vsakdo od njih je hotel imeti celo sam. Končno so se po dolgem prekanju, pri čemur bi prišlo skoraj do tepeža, zjedinihi tako, da so vrv razdelili na enake dele in jo shranili v denarnicah. Ena delavka se je še celo z vrvjo javno hvalila. Taka vrv namreč menda prinese srečo tistemu, kdor je nosi seboj.

Dve zdravi deželi. K tem zemljam spadata Švedska in Norveška, kjer je najmanjša umrljivost. Leta 1880 je umrlo na Švedskem od 1000 ljudi samo 17,8, od te dobe pa je umrljivost padla tako, da je znašalo število umrlih leta 1906 samo še 14,3 od 1000 oseb. Umrljivost otrok je padla z 112,7 na 1000 v l. 1880 na 82 v l. 1906. Umrljivost na Norveškem pa je padla od 16,1 v letu 1880 na 13,5, in umrljivost otrok od 95,9 na 69,4 od 1000. Jules Zourment, ki se je bavil s tem vprašanjem umrljivosti, pripisuje kot glavni vzrok te ugodne zdravstvene okolnosti jako dobre zdravstvene naredbe, in sicer glavno vzorne ljudske kopeli in občeudovanja vredno urejene bolnišnice. Mnogo so nadalje k temu ugodnemu rezultatu pripomogle tudi pogosta poljudno-zgodovinska predavanja deželnih zdravnikov.

Italijanski izvoz mlečnih izdelkov. V Italiji se je produkcija mlečnih izdelkov silno povzdignila, tako da dela švicarskim, nizozemskim in deloma tudi našim izdelkom že dokajšnjo konkurenco. Posebno se je dvignil izvoz sira. Leta 1871 se je izvozilo iz Italije v ynanje države samo 17.632 meterskih stotov sira, leta 1907 pa že 211.400 stotov v vrednosti nad 42 mil. frankov. Vzlasti mnogo sira se prodaja v Zedinjene države severo-ameriške, kjer zavzema italijanski uvoz prvo mesto.

Hotel brez napitnine imajo v Londonu. Zgradila ga je akcijska družba Lyons, ki ima že nebroj čajnic po angleški metropoli. Vse čajnice, kjer se dobe tudi lažje jedi, imajo svoje strežnice, ki pa tudi ne smejo sprejemati nikake napitnine, drugače se jih takoj odpusti. Ta hotel je prvi te vrste na Angleškem. Značilno za protinapitniško gibanje je to, da je vseh 400 sob hotela že oddanih kar mesece naprej.

Knizevnost in umetnost.

Bližajo se nam Vsi Sveti in Verne duše — ravno pravi čas, da se spomnimo tudi na to, kako bi povzdignili pobožnost in spomin na rajne s tem, da preskrbimo na predvečer Vernih duš za lepo in času primerno petje na pokopališčih. Zato opozarjamo č. dušne pastirje, organiste, izobraževalna in pevska društva, da si omislijo pravkar izdane „Nagrobnice“, ki jih je uredil Frančišek Marolt in izdala Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena lično vezani knjigi je 2.40 K. Tu se nahajajo — česar dosedaj še nismo imeli — vzbrane vse nagrobnice, ki so bile dosedaj v navadi, pa veliko drugih novejših velike glasbene vrednosti. Ob grobovih naših rajnikov bodo veličastno uplivala in vnemale vernike, da ne pozabijo svojih v Bogu in preminulih.

MALA NAZNANILA

ki se prejema po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Služba organista in cerkovnika

se odda v Šmartnu na Pohorju. Prednost imajo cecilijanci, ki bi bili zmožni sprejeti občinsko tajništvo. Plača okoli 700 K na leto. Dobri občinski tajnik bi prišel na 1000 K in ima lepo prosto stanovanje. Prošnje je vložiti do 15. novembra pri župnijskem uradu v Šmartnu na Pohorju, pošta Slov. Bistrica. Nastop 1. decembra. 117

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča. Pajk Jožef, veleposesnik, Dol pri Planini. 153

Hiša tik Rožeka se takoj proda. K hiši spada čez 15 ha zemlje. Polje je zelo rodovitno; lesa je za hišo in kakšno nezgodo še dovolj. Pohištvo je še v precej dobrem stanju. Več pove A. Antonič, Reka pošta št. Jakob v Rožu (Koroško). 215

Orehe, suhe gobe, fižol, smrekove storže, divji kostanj, sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju.

Pozor Slovenci!

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pajk, krojač, Dol pri Planini.

Istrska črna vina!

Sloveči „Terrano el' Istria“ je neoporekljivo najboljši in najbolj zdravno črno vino, posebno dobro pri prehlajenju, pomankanju krvi in za prebolevalnike (rekonvalescente). Se ne da primerjati z dalmatinskimi in drugimi lahki črnimi kakor rudečimi vini. Samo vsled svojega zjamčeno pristnega črnega vina sem v stanu, ga prodajati tako po ceni v steklenicah in zavojih.

Marietta Lorber,

Maribor, Tegetthoff-ova ulica 32.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in pri-vatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

! Nova trgovina !

P. n. sl. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim 1. novembra v novi posojilni hiši na Ringu

modni salon za gospode

ter se tem potom vže naprej najtopleje priporočam. 849

Maks Zabukošek

krojaški mojster v Celju. 849

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor
Tegetthoffova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se enkrat prepričate o velikanski zalogi in čudovito nizkih cenah v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno ugodno se kupi „Haras“ volna v vseh barvah kg. K 6.— in „Imperial“ čista volna kg. K 7.80.

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Izvrstno domače usnje :

priporoča po najnižji ceni

Elizabeta Welle, usnjarija v Framu. 71

Solske potrebščine

kupite po ceni in dobro edino pri tvrdki:

== Goričar & Leskovšek ==

v CELJU, Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga šolskih tiskovin, papirja, peres, svinčnikov, peresnikov, raznovrstnih črnil in tušev, kamenčkov, gob, tablic, uradnih zavitek in strun.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Velikodenarja

Pravična mera in vaga

si vsako prihrani, kdor kupi priznano dobro

in močno blago v pošteni trgovini ::

Franc Karlin-a naslednik 2.2

JANKO ARTMAN

v št. Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufakturnega, specijalnega in železninskega blaga po čudovito nizkih cenah, vedno sveže blago.